

IX. Český jazyk – sloh

(středa 27. 1. 2021)

- 1) Zhodnotíme úkol z minula – popis obrazu. Pozor na to, aby text obsahoval vše potřebné – nezapomínat na úvodní část.
- 2) Charakterizujte následující popis a zařadte ho do komunikační oblasti, v níž byl užít (cvičení 142/3 ze staré učebnice) – jde o popis statický X dynamický, které jazykové prostředky jsou tam důležité? – vybereme a roztrídíme je.

Opice

Opice mají tělo porostlé řídkou srstí, přizpůsobené k lezení po stromech, nikoliv k chůzi. Jejich páteř není prohnutá jako páteř člověka, avšak jako člověk mají chápavé palce (postavené proti ostatním prstům), aby se dobře udržely na stromě. Po zemi chodí většinou po čtyřech, úplně vzpřímeně po dvou chodit nedovedou, jsou nachýleny dopředu.

Všimněme si, že ve srovnání s jinými zvířaty mají větší a oválnou hlavu. Oči sedí v její přední, holé, neporostlé obličejové části. Opice může, podobně jako člověk, stahováním svalů v obličeji vyjadřovat svou radost, hněv i zlost. Také opicím napočítáme třicet dva zuby, mezi nimi vynikají ostré špičky.

Končetiny zakončují holá chodidla a dlaně, prsty končí nehty, jen u některých druhů dráčky.

Jednotlivé druhy opic se od sebe podstatně liší vzhledem, zvláště velikostí a silou postavy, délkou končetin a ocasu, tvarem těla, obličeje, především nosu, zbarvením, ale také způsobem života, vlastnostmi a schopnostmi.

- 3) Ještě stihneme cvičení 143/4 (ze staré uč.) – je tento text vydařený? umíme si představit popisovaný předmět? co bychom v něm měli zlepšit? co v něm chybí?

Kapesní elektrická svítilna

Základ ploché elektrické kapesní svítilny tvoří její nejdůležitější část a zdroj energie – elektrická baterie.

Jsou to vlastně tři suché galvanické články navzájem vodivě spojené. Kladnou elektrodu tvoří uhlíková tyčinka, zápornou zinkový plech a elektrolytem je salmiak smíchaný se škrobovým mazem. Uhlík je obklopen směsí burelu a práškovitého uhlíku (proti polarizaci a ke zvýšení vodivosti) a uložen je v plátěném pytlíku. Jeden pól baterie je mosazným plíškem spojen s patkou žárovky, druhý přes vypínač s objímkou. Spojením obou pólů se žárovka rozsvítí. Spojení se děje přes vypínač. Stisknutím nebo otočením vypínače se vodivě spojí s pólem baterie a proud začne procházet celým pouzdem baterie do objímky, a tedy i do žárovky. U ploché kapesní svítilny se používají žárovky na 3,5 až 4,5 V.